

Daniela Beșliu
Nicoleta Stănică

Comunicare în limba Română

Caiet de activități

CUPRINS

La școală, după Barbu Ștefănescu Delavrancea	4
Așezarea în pagină a textului	
Propoziția/Enunțul	
Semnele de punctuație	
Fructul cel mai valoros, poveste din folclorul bulgar	10
Scrierea corectă a cuvintelor într-o și într-un	
Alfabetul limbii române	
Reguli de vorbire eficientă	
Toamna, de Octavian Goga	16
Textul în versuri	
Semnul exclamării	
Puișorii, după Emil Gârleanu	22
Doi prieteni, după Anton Pann	28
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupuri de litere (ca, cl, ga, gl, che, chi, ghe, ghi)	
Scrierea corectă a cuvintelor s-a și sa	
Fricosul, după Emil Gârleanu	36
Două puncte. Virgula	
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin consoana m înainte de b și p	
Iarna, de Vasile Alecsandri	43
Sunetele limbii române: vocale și consoane	
Istoria stiloului	50
Scrierea corectă a cuvintelor dintr-o și dintr-un	
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin litera x	
Legenda vântului, după o poveste populară	57
Semne de primăvară	63
Scrierea corectă a cuvintelor care conțin diftongii oa, ea, ia, ie, ua, uă	
Scrierea corectă a cuvintelor s-au și sau	
Când mama unui cățel este o pisică	69
Afișul	
Amintiri din copilărie, după Ion Creangă	74
Alice în Țara Minunilor, după Lewis Carroll	79
Biletul	
Povestea olarului, după Călin Gruia	85
TESTE DE ANTRENAMENT PENTRU EVALUAREA NAȚIONALĂ	90
Testul 1 (citat-scris)	90
Testul 2 (citat-scris)	93

La școală

după Barbu Ștefănescu Delavrancea

Mă gândeam **sfios** la școala cea nouă. Îmi era frică și îmi era dragă.

De pe la mijlocul verii, eu îmi luam ghiozdanul în spate și colindam pe aceleași cărări din grădina noastră, zicând că am plecat la școală. Uneori îl luam și pe Grivei cu mine.

Câinele căsca de căldură, repezea capul după muște, clănținind dinții.

Eu îi vorbeam despre școală.

— Hai, măi Grivei, nu fi leneș. Este aşa de grozav profesorul că, dacă ai vrea, chiar și tu ai învăța carte.

Câte nu spuneam și pisicii! Parcă o simt și acum, ghemuită în sân, caldă și moale.

— Martinico, hai la școală! Să nu îți fie frică! Dacă înveți adunarea, profesorul îți dă un șoarece, la scădere îți dă doi.

Vocabular

sfios – fără incredere în sine; lipsit de îndrăzneală; timid, rușinos.

Să înțelegi textul

● Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Pentru ce se pregătea copilul?

- a. pentru a merge la o școală nouă;
- b. pentru a se juca împreună cu Grivei;
- c. pentru a învăța adunarea și scăderea.

2. Ce simte copilul atunci când se gândește la noul an școlar?

- a. bucurie și speranță;
- b. teamă, dar și încântare;
- c. frică, dar și mirare.

3. Ce fapt din text arată că băiatul îl consideră grozav pe profesor?

- a. vorbește cu pisica despre recompense;
- b. crede că și câinele ar putea învăța carte de la el;
- c. se plimbă pe aleile din grădină cu ghiozdanul.

• Transcrie enunțul care arată ce făcea Grivei când era luat la plimbare prin grădină.

Răspunde în scris la întrebări

1. De când a început copilul să se pregătească pentru școala cea nouă?

---

2. Care erau tovarășii de joacă ai copilului?

---

3. De ce crezi că băiatul o încuraja pe Martinica?

---

4. Cum te-ai simțit tu înainte de prima zi de școală din viață ta?

5. Ce te-a impresionat în prima zi de școală din acest an?

Exercizeaza

- 1** Transcrie primele trei enunțuri ale textului.

*Recitește, mai întâi, regulile de așezare în pagină a unui text.

Amintește-ți

- Titlul se scrie la mijlocul rândului, cu literă mare.
- Între numele autorului și primul enunț se lasă un rând liber.
- Fiecare idee nouă se scrie cu alineat.

2 Transcrie propoziția din al treilea alineat.

Scrie în casetă câte cuvinte are această propoziție.

3 Scrie cuvinte care au același înțeles cu cele date:

sfios _____ frică _____ colindam _____

4 Scrie cuvinte care au înțeles opus cuvintelor date:

nouă _____ caldă _____ leneș _____

5 Alcătuiește câte un enunț cu fiecare cuvânt dat:

vorbeam

școala

Amintește-ți

O propoziție sau un enunț este o comunicare spusă sau scrisă care are înțeles.

6

Desparte în silabe cuvintele date. Notează în casetă numărul de silabe.

ghiozdan _____ grădină _____ șoarece _____ profesorul _____ doi _____ scădere _____ **7**

Formează cuvinte din silabele date:

văt ĩn _____

lă řscoa _____

di nă gră _____

si pi că _____

re mi ui _____

i tă mu ghe _____

8

Citeşte cu atenție. Completează cu semnele de punctuație potrivite.

Matei este un coleg nou A intrat sfios în clasă Vrei să fii colegul meu de bancă am întrebat eu El a zâmbit Acum nu îmi mai este teamă Știu că ne vom înțelege și vom avea un an minunat

Amintește-ți

Când scriem propoziții sau enunțuri, folosim *semnele de punctuație*.

Punctul [.] se folosește atunci când se comunică o constatare.

Semnul întrebării [?] se pune dacă se întreabă ceva.

Linia de dialog [—] marchează începutul vorbelor spuse de o persoană.

- Primul cuvânt din orice propoziție sau enunț se scrie cu literă mare la început. Tot cu literă mare se scriu și numele de persoane, țări, orașe etc. indiferent de locul lor în propoziție.

9

Ordonează cuvintele date pentru a forma enunțuri. Folosește semnele de punctuație necesare.

cărți   ĩn   am citit   vacanță   multe   de povești

noul   cum   ai început   școlar   an   tu

de școală   fiecare   este   zi   o bucurie

10 Completează biletetele de mai jos.

a. Folosește următoarele cuvinte:
mami, Matei, ora, desen, să îmi cumperi

Dragă _____

Mâine avem _____ de arte vizuale. Te rog _____ un bloc de _____.

Mulțumesc,

b. Folosește ce cuvinte crezi că sunt potrivite.

_____,
Te invit să mergem mâine _____.

Ne întâlnim la ora _____, în fața _____.

Să iei cu tine și _____.

11 Gândește-te ce ai făcut azi la școală și completează următoarea pagină de jurnal cu desene și cuvinte (text).

Din jurnalul meu

Data:

Astăzi, am reușit să _____.

Cel mai mult mi-a plăcut _____.

Am ridicat mâna la ora de _____.

Acum mă simt _____.

12 Privește cu atenție imaginea. Scrie trei enunțuri potrivite. Folosește semnele de punctuație necesare.

Fricosul

după Emil Gârleanu

Iarnă. Noapte lucie pe o lume ca din povești: copaci de zahăr, câmp de cristal, iaz de oglindă.

Iepurele a zbughit-o la jucat. A ieșit tiptil-tiptil din **curătură**. Când a văzut întinderea lucie de zăpadă, a început să sară de bucurie:

„Poate mai întâlnesc un prieten”, își zise iepurașul.

Și gândul îi răspunse:

„Poate mai întâlnești un prieten”...

Și iar țupai-țupai, iepurele sare vesel.

Și cum mergea pe marginea unei **vâlcele**, iepurașul se opri o clipă să se odihnească. Atunci, de la spate, se ridică, albă, ca de gheată, luna. Stelele **păliră**. Pădurea își dezbrăcă deodată umbra. Iepurașul împietri de groază: chiar de lângă el, se întinse pe pământ o arătare cu două coarne grozave. După clipa de spaimă, o zbughi la goană și veni de-a dura ca un bulgăre până jos. Se opri de-abia suflând și se ghemui cu ochii închiși... să nu-și mai vadă umbra!

Vocabular

curătură – loc într-o pădure curătat de arbori, de mărăcini pentru a putea fi cultivat; deal sau povârniș acoperit cu vii;

vâlcea – vale îngustă și puțin adâncă;

păliră – își pierdură strălucirea; se stinseră.

Să înțelegi textul

● Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Ce a făcut iepurașul când a văzut întinderea de zăpadă?

- a. s-a ascuns;
- b. a împietrit;
- c. a sărit de bucurie.

2. Ce își dorea iepurele?

- a. să ajungă în vâlcea;
- b. să o zbughească la goană;
- c. să întâlnească un prieten.

3. De ce s-a speriat iepurașul?

- a.** de umbra lui;
- b.** de lună;
- c.** de întinderea de zăpadă.

4. Care sunt stările prin care trece iepurașul?

- a.** bucurie, tristețe;
- b.** veselie, groază;
- c.** groază, tristețe.

Răspunde în scris la întrebări

1. Încotro a zbughit-o iepurașul să văzând întinderea de zăpadă?

---

2. Ce s-a întâmplat când a apărut luna?

---

3. Ce dovedește groaza care a pus stăpânire pe iepuraș?

---

4. Ce i-ai fi spus iepurașului dacă l-ai întâlnit atunci când i-a fost frică?

Legenda vântului

adaptare după o poveste populară

Dumnezeu crease Pământul și omul, dar lipsea ceva. Copacii și florile păreau împietrite. Atunci Dumnezeu făcu vântul. Acesta începu să miște florile de primăvară.

Veni vara. Acum îi plăcea să se ia la întrecere cu razele fierbinți. Când soarele **dogorea** pe pământ, vântul pornea răcoros, mișcând norii pe cer.

Veni toamna. Vântul se mânie și începu să sufle mai cu putere. Suferea când vedea frunzele galbene, florile ofilite.

Într-o dimineață, văzu totul acoperit de nea. Nu mai recunoscu nimic. Crezu că este într-un loc străin. Începu **să se vaiete**. Îndoia totul în cale și spulbera zăpada.

Într-o zi zări o fată minunată, cu rochia de ghocei, cu părul strălucitor. Era Primăvara. De bucurie, vântul deveni iar bland, mânăietor.

Vocabular

legendă – povestire cu elemente fantastice, miraculoase, care explică apariția unui lucru, a unei ființe sau felul în care se manifestă un fenomen;

dogorea – răspândeala căldură puternică; ardea;

să se vaiete – să plângă; să scoată sunete de durere.

Să înțelegi textul

● Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. De ce era Dumnezeu nemulțumit?

- a. deoarece crease numai Pământul;
- b. pentru că razele erau fierbinți;

2. De ce vântul era mâños toamna?

- a. pentru că o iubea pe Primăvară;
- b. pentru că era frig;

3. Când a redevenit bland vântul?

- a. când s-a întâlnit cu vara;
- b. când l-a văzut pe Dumnezeu;

- c. fiindcă toate erau împietrite ;
- d. deoarece vântul se plângea.

- c. deoarece era zăpadă;
- d. fiindcă florile erau ofilite.

- c. când a revenit primăvara;
- d. când răcorea pământul.

Răspunde în scris la întrebări

1. Ce a făcut vântul imediat ce a fost creat?

---

2. În ce anotimp vântul bătea cel mai tare?

---

3. Ce vestitori ai primăverii a recunoscut vântul?

---

4. De obicei, numele anotimpurilor se scriu cu literă inițială mică. De ce în finalul textului este scris cu literă inițială mare (majusculă)?

---

5. În ce anotimp îți place să simți vântul? Explică părerea ta.

Exersează

1

Transcrie enunțurile din care află:

a. cum era vântul vara;

---

b. de ce se văita vântul iarna.

---

2 Explică de ce vântul s-a îmblânzit când a văzut Primăvara.

3 Numerotează momentele întâmplării în ordinea desfăşurării lor.

- Toamna suferea pentru florile ofilite.
- Vântul se întâlnește cu Primăvara și redevine bland.
- Iarna se văita pentru că nu mai recunoștea locurile.
- Dumnezeu creează vântul.
- Vântul mișcă bland florile de primăvară.
- Vara, vântul răcorea pământul de razele fierbinți.

4 Pornind de la textul citit, scrie cel puțin câte două întrebări folosind cuvintele indicate de steluță.

Cine?

Unde?

Ce?

De ce?

Cum?

5 Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvintele:
dogoreea, mândrăietor, împietrit.

6

Scrie enunțuri folosind perechile de cuvinte:
copaci – copacii   ghioceli – ghiocelii   blând – blânzi

7

Cuvintele *nea* și *cer* din text pot avea câte două sensuri. Scrie câte două enunțuri cu fiecare dintre aceste cuvinte, pentru a arăta înțelesul lor.

8

Rezolvă cerințele:

a. Scrie cum arată personajul Primăvara.

b. Explică ce foloase aduce vântul.

Amintiri din copilărie

după Ion Creangă

Când mă gândesc la locul nașterii mele, la casa părintească din Humulești, îmi saltă și acum înima de bucurie!

Acolo, mama legă de stâlpul hornului o sfoară cu **motocei** la capăt, de crăpau mâtele jucându-se cu ei.

Și, Doamne, frumos era pe atunci, căci și părinții, și frații și surorile îmi erau sănătoși! Toate îmi mergeau după plac, fără leac de supărare, de parcă era toată lumea a mea! Și eu eram vesel ca vremea cea bună și **sturlubatic** ca vântul în tulburarea sa.

Mama îmi zicea cu zâmbet uneori, când începea a se ivi soarele dintre nori după o ploaie îndelungată:

— Ieși, copile cu părul **bălan**, afară și râde la soare, doar să-ă îndrepta vremea!

Și vremea se îndrepta după râsul meu. Știa, vezi bine, soarele cu cine are de-a face, căci eram feciorul mamei!

Vocabular

motocei – ciucuri, ghemulețe;

sturlubatic – neastâmpărat, zvăpăiat;

bălan – blond.

Să înțelegi textul

● Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. De ce îi saltă autorului inima de bucurie?
  - a. că mama legă sfoara cu motocei de stâlpul hornului;
  - b. că mâtele se jucau;
  - c. că se gândește la casa părintească;
  - d. că toată lumea era a lui.

2. De ce se îndrepta vremea după râsul copilului?

- a.** pentru că era frumos pe atunci;
- b.** că părinții, frații și surorile erau sănătoși;
- c.** că era sturlubatic;
- d.** că era feciorul mamei.

Răspunde în scris la întrebări

1. Care este locul nașterii lui Creangă?

---

2. Cum se jucau mâțele?

---

3. Ce făcea mama sa ca vremea să se îndrepte?

---

4. Explică ce simți tu când te gândești la casa ta?

Exercițiu

1 Ai aflat din text părerea autorului: „Doamne, frumos era pe atunci”. Explică pe baza textului de ce credea acest lucru.

---

2 Completează tabelul conform cerințelor:

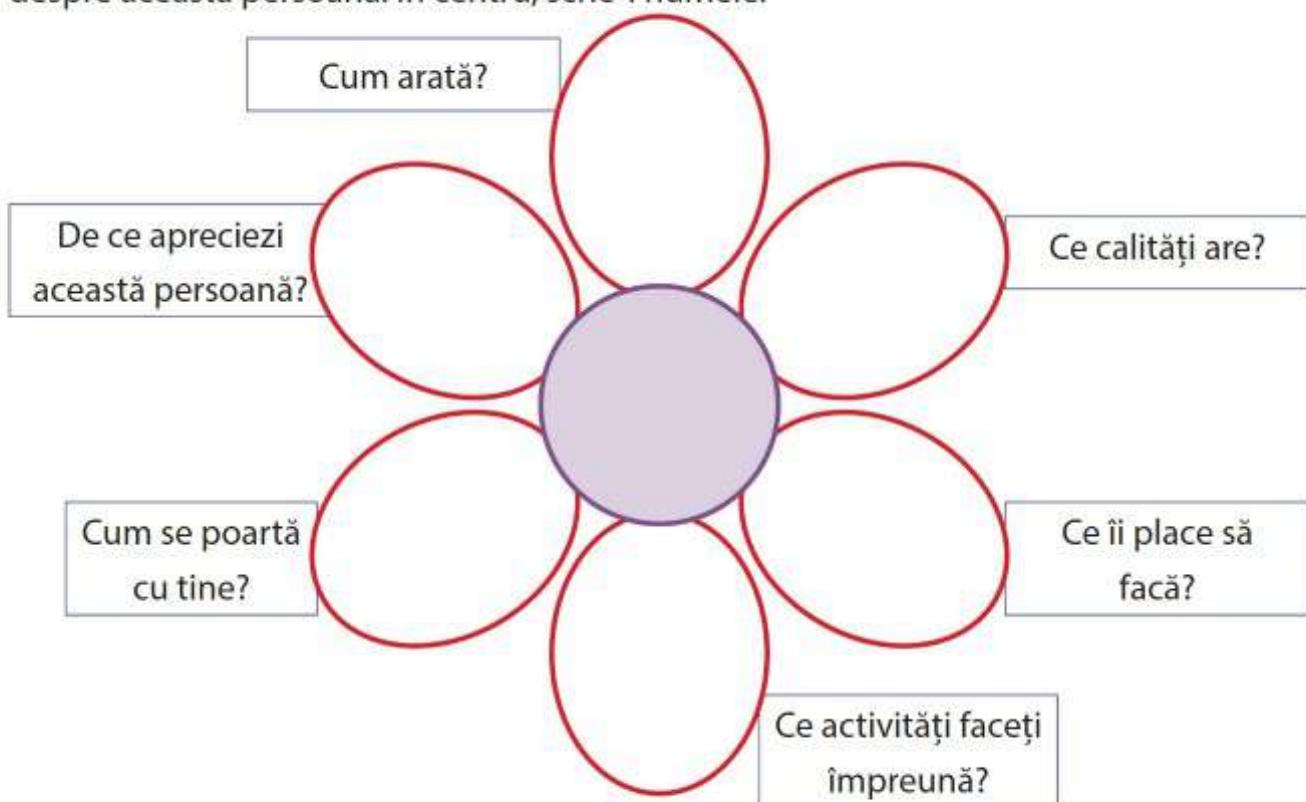
Scrie enunțurile care îți-au atras atenția.	Explică alegerea făcută pentru fiecare.

3 Bifează enunțul în care cuvântul *casă* are înțelesul din text.

- Când plouă, ne jucăm în casă.
- Ana a pierdut cheile pe casa scării.
- Mama a plătit cumpărăturile la casă.
- De Crăciun am dus jucării la casa de copii.
- Casa noastră este construită pe un deal.

4 Gândește-te la o persoană dragă. Completează petalele florii cu informații despre această persoană. În centru, scrie-i numele.

5

a. Completează pe baza textului:

eram vesel ca

eram sturlubatic ca

b. Creează și tu alte expresii:

eram bălan ca

eram frumos ca

eram trist ca

6

Scrie enunțuri folosind cuvintele din perechile de mai jos:

motocei – motoceii

fecior – feciorii

copil – copiii

7

Desenează locul în care mățele se joacă. Redă în desen cât mai multe detalii din text.